

Jogászai hivatások - Svédország

Ez a szakasz a svédországi jogi szakmákról nyújt áttekintést

[Ügyészek](#)

[Bírák](#)

[Ügyvédek](#)

[Közjegyzők](#)

[Egyéb jogi hivatások](#)

A jogászai hivatások – bevezetés

Ügyészek

Szervezet

Az ügyészi szervezet a [svéd ügyészségből](#) (*Åklagarmyndigheten*) és a [Gazdasági Bűnözés Elleni Küzdelem Hivatalából](#) (*Eko brottsmyndigheten*) áll. Mindkét hatóság közvetlenül a kormány (igazságügyi minisztérium) alá rendelt. A svéd ügyészség vezetője a legfőbb ügyész, a Gazdasági Bűnözés Elleni Küzdelem Hivatalának élén pedig főigazgató áll. A **legfőbb ügyész** (*Riksåklagare*) az ország legmagasabb beosztású ügyésze, aki felelős az ügyészségi szervezetért és irányítja azt.

A legfőbb ügyész felel a jogfejlődésért, a [Legfelsőbb Bíróság](#) működéséért, továbbá igazgatási feladatokat lát el. **Vezető ügyészek** felelnek az ügyészségi munka meghatározott területeiért. A legfőbb ügyész nevezi ki az ügyészeket, akik a **körzeti ügyészekkel működő** ügyészségi körzetekben tevékenykednek. Egyes körzeti ügyészek meghatározott szakterületekre szakosodnak. Svédországban 32 körzeti ügyészség működik. Van három nemzetközi és négy országos ügyekkel foglalkozó ügyészi hivatal is, amelyek különleges típusú ügyeket kezelnek. A körzeti ügyészségek élén a **főügyészek** állnak.

Az ügyészségen belül minden ügyész teljes mértékben függetlenül hozza meg a döntéseit, ami azt jelenti, hogy a felettes ügyész nem határozhatja meg, hogy a beosztott ügyész milyen döntéseket hozhat az ügyben, amelyben eljár. Csak svéd állampolgár lehet ügyész. Az ügyészi tevékenység előfeltétele a svéd jogi diploma, és az azt követő, körzeti vagy közigazgatási bíróságon töltött, kétéves tisztviselői szakmai gyakorlat. Bizonyos körülmények között a más skandináv országban elvégzett jogi képzés is elismerhető jogi diplomával egyenértékűnek. Az ügyészek pályájukat **ügyészségi fogalmazóként** kezdik kilenc hónapon át, amely idő alatt mentor segíti őket munkájukban. Ezt követően az ügyész kétéves képzésben vesz részt, miközben ügyészként dolgozik, ezután nevezik ki körzeti ügyésznek.

Svédországban három ügyészégi **fejlesztőközpont** működik, ezek Stockholmban, Göteborgban és Malmöben találhatóak, élükön vezető ügyész áll. A központok feladata az egyes büntetőjogi területeken a módszertani és jogi ismeretek fejlesztése, valamint tudásközpontként működnek a hatáskörükbe tartozó szakterületeken. Végeznek jogi nyomon követést és felülvizsgálatot is; erre példa, hogy az ügyészek határozatai elleni összes jogorvoslati kérelmet a fejlesztőközpontok kezelik.

Szerepük és kötelezettségeik

Az ügyész **három legfontosabb kötelezettsége** a következő:

- irányítja a büntetőügyekben folytatott nyomozást,
- határoz a vádemelésről,
- eljár a bíróság előtt.

Az ügyész vezeti az előzetes nyomozást a kisebb súlyúnak nem tekinthető bűncselekmények esetén, ha egy adott személy megalapozottan gyanúsítható a bűncselekmény elkövetésével. Vezetheti ügyész a nyomozást más esetekben is, ha ezt különleges okok indokolják. Az előzetes nyomozás vezetőjeként az ügyésznek kell biztosítania a bűncselekmény optimális felderítését. Kisebb súlyú bűncselekmények esetén a nyomozást teljes egészében rendőrtisztek végzik.

Ha ügyész vezeti az előzetes nyomozást, őt a rendőrség segíti a nyomozásban. Az ügyész folyamatosan figyelemmel kíséri a nyomozást, és annak minden szakaszában dönt a szükséges nyomozati cselekményekről és meghozza a szükséges határozatokat. Az előzetes nyomozás befejezését követően az ügyész dönt a bírósági eljárás megindításáról. (Ez azokra az előzetes nyomozásokra is igaz, amelyeket a rendőrség végez.)

Az ügyészi munka másik fontos területe az ügyek előkészítése és a bíróság előtti megjelenés. A vádemelésre vonatkozó határozat és a bűncselekmény minősítése útján az ügyész meghatározza a bíróság előtt zajló büntetőeljárás kereteit. A legtöbb ügyész hetente legalább egy-két napot a bíróságon tölt.

Kizárólag a legfőbb ügyész jogosult a Legfelsőbb Bíróságon eljárást indítani vagy lefolytatni. A legfőbb ügyész ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróságon való képviselése céljából kijelölhet egy, a Legfőbb Ügyészségen dolgozó helyettes ügyészt vagy egy másik ügyészt.

Jogi adatbázisok

Az ügyészekről további tájékoztatás található a [svéd ügyészség](#) honlapján.

Bírák

Szervezet

Az **állandó bírakat** (*ordinarie domare*) a kormány nevezi ki egy független állami tanácsadó szerv, a bírói ajánló testület (*Domarnämnd*) javaslatára. A bírák főszabály szerint kizárólag csak a Kormányzati Okirat (*regeringsformen*) elnevezésű alkotmányos dokumentumban meghatározott körülmények között mozdíthatók el.

Csak svéd állampolgár lehet bíró. A bírói tisztség betöltésének előfeltétele, hogy a jelölt rendelkezzen svéd jogi diplomával. Bizonyos körülmények között a más skandináv országban elvégzett jogi képzés is elismerhető jogi diplomával egyenértékűnek. A legtöbb állandó bíró körzeti vagy közigazgatási bírósági bíróként dolgozik, esetleg a fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróságok bírájaként. A fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróság elnökeinek megnevezése *president*, a körzeti bíróság vagy a közigazgatási bíróság elnökeinek megnevezése *lagman*. A Legfelsőbb Bíróság és a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság **bírái**nak svéd megnevezése *justitieråd*.

Az állandó bírónak kinevezettek közül sokan hagyományos szakmai pályát futottak be, vagyis két évet **tisztviselőként** tevékenykedtek körzeti vagy közigazgatási bíróságon, majd ezután titkári (*fiskal*) pozícióra pályáztak egy fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróságra. Legalább egy ilyen bíróságon eltöltött év után a **bírósági fogalmazónak** legalább két évig körzeti vagy közigazgatási bíróságon kell bírósági titkárként dolgoznia. Ezt legalább egy évi szolgálat követi megbízott helyettes bíróként fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróságon. A bírói képzés sikeres lezárását követően a bírósági fogalmazót helyettes fellebbviteli bírónak nevezik ki fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróságra. A bírósági titkárok vagy helyettes bírák olyan **véglegesítés nélküli bírák**, akikkel a bíróságon találkozhatunk. A bíróság továbbá számos **szövegezésért felelős jogász**t és **előadót** alkalmaz.

Minden körzeti bíróságon, fellebbviteli bíróságon, közigazgatási bíróságon és közigazgatási fellebbviteli bíróságon működnek **ülők** (*nämndemän*). Az ülnököket négy évre nevezi ki

- a körzeti bíróság illetékességébe tartozó önkormányzatok esetén az önkormányzat képviselőtestülete;
 - a közigazgatási bíróság, közigazgatási fellebbviteli bíróság vagy a fellebbviteli bíróság illetékességébe tartozó megyék esetén a megye közgyűlése.
- A bíróság tanácskozása során minden ülnök egy szavazattal rendelkezik.

Jogi adatbázisok

A bírákról és ülnökökről bővebb információt a [svéd bíróságok honlapján](#) talál. A bírák vonatkozásában pedig a [svéd bírósövetség](#) honlapja nyújt további információkat.

Az ügyvédi kar szervezete

Ügyvédek

A svéd jogszabályok szerint az **advokat** („ügyvéd”) megnevezést csak a [svéd ügyvédi kamara](#) (Sveriges Advokatsamfund) tagjai jogosultak használni. A **kamarai tagság** feltételei a következők:

- lakóhely Svédországban vagy másik európai uniós tagállamban, az Európai Gazdasági Térség valamely államában vagy Svájcban;
 - a bírói tisztség betöltéséhez szükséges vizsgák letétele – Svédországban az LL.M. fokozat megszerzése;
 - hároméves szakmai gyakorlat jogi végzettséghez kötött munkakörben, és a jogi munkakör aktív gyakorlása a jelentkezéskor;
 - az ügyvédi kamara által szervezett képzés elvégzése és az azt követő vizsga letétele;
 - jó hírnév és egyéb kritériumok szerinti alkalmasság az ügyvédi hivatásra.
 - Külön szabályok vonatkoznak a más európai uniós tagállamokból, EGT-államokból vagy Svájcból érkező jelentkezőkre, akik a saját országukban teljesítik az ügyvédi hivatáshoz előírt képzési követelményeket.
 - Az új tagok felvételéről az ügyvédi kamara tanácsa dönt.
 - A svéd ügyvédi kamarát 1887-ben alapították egy magánkezdeményezés nyomán, majd a bírósági eljárásról szóló jelenlegi törvénykönyv 1948. évi hatálybalépésével kapott hivatalos státuszt. A kamarának jelenleg több mint 4 700 tagja van.
 - A kamara a bírósági eljárásról szóló törvénykönyv rendelkezései, valamint saját, a kormány által jóváhagyott alapszabálya szerint működik. A kamara magánjogi szervezet, céljai a következők:
 - magas erkölcsi és szakmai színvonal fenntartása az ügyvédi karban;
 - a jogfejlődés figyelemmel kísérése, és annak biztosítása, hogy a kamara által megtestesített szakértelem pozitívan befolyásolja a jogfejlődést;
 - tagjai általános szakmai érdekeinek védelme, a tagok közötti együttműködés és egyetértés előmozdítása.
- A kamara ellát bizonyos közfeladatokat is. A bírósági eljárásról szóló törvénykönyv igazgatási feladatokat ruház rá, ezért – elsődlegesen fegyelmi ügyekben – hatóságként is működhet.
- A kamarára vonatkozó szabályozás annak biztosítását célozza, hogy a jogi tanácsadót és tanácsokat keresők szakszerű segítségnyújtásban részesüljenek. A bírósági eljárásról szóló törvénykönyv értelmében a tagoknak be kell tartaniuk a szakmai etikai kódexet, és az ügyvédi kamara és az igazságügyi kancellár szabályozó és ellenőrző fennhatósága alá tartoznak. Az ügyvédek a kamara fegyelmi bizottságának felügyelete alatt állnak. Ha a fegyelmi bizottság úgy találja, hogy egy ügyvéd megszegte a kamara etikai kódexét, a bizottság az érintett tagra fegyelmi szankciót róhat ki.

Jogi adatbázisok

További információ található a [svéd ügyvédi kamara](#) honlapján.

Jogtanácsosok

Aki nem ügyvéd, az is eljárhat **jogi képviselőként** a bírósági eljárásokban, amennyiben a bíróság erre alkalmasnak találja. Főszabály szerint azonban csak ügyvéd jelölhető ki kirendelt védőnek.

Közjegyzők

Szervezet

A **közjegyzőkön** (lásd alább) kívül Svédországban nincsenek speciális közjegyzői hivatások.

A közjegyzőket a [☑️ megyei közigazgatási testület](#) (*länsstyrelsen*) nevezi ki. A közjegyzőnek jogi képzettséggel kell rendelkeznie, beszélnie kell svédül, és egyéb tekintetben is alkalmasnak kell lennie hivatására.

Szerepük és kötelezettségeik

Jogi adatbázisok

Erre a hivatásra vonatkozóan nincs a nyilvánosság számára elérhető nyilvántartás és/vagy honlap.

Egyes megyei közigazgatási testületek honlapjain azonban további információk találhatóak a közjegyzőkről.

A közjegyző feladata különböző ügyekben segítséget nyújtani az állampolgároknak, így például:

- aláírásokat, másolatokat, fordításokat és dokumentumok tartalmára vonatkozó más információkat hitelesíteni;
- bizonyos esetekben a bíróságon tanúskodni;
- felügyeli a lottósorsolásokat;
- egyéb ellenőrzéseket vagy vizsgálatokat követően beszámolni a megállapításokról;
- jogi vagy gazdasági körülményekre vonatkozó nyilatkozatokat átvenni és azokat harmadik személy részére kézbesíteni;
- hatóságok vagy személyek bizonyos intézkedések végrehajtására való jogosultságát igazolni;
- igazolásokat kibocsátani a külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének (felülhitelesítésének) mellőzéséről szóló, 1961. október 5-i hágai egyezmény (apostille-egyezmény) értelmében.

Jogi adatbázisok

Erre a hivatásra vonatkozóan nincs a nyilvánosság számára elérhető nyilvántartás és/vagy honlap.

Egyes megyei közigazgatási testületek honlapjain azonban további információk találhatóak a közjegyzőkről.

Egyéb jogi hivatások

A [☑️ végrehajtó hatóság](#) (*Kronofogdemyndigheten*) feladata az adósságok megfizetésének és az egyéb kötelezettségek teljesítésének kikényszerítése. A végrehajtó hatóság **végrehajtókat** (*kronofogde*) alkalmaz, akik felelnek a végrehajtás törvényességének biztosításáért. Van lehetőség Svédországban végrehajtói képzésben részesülni. A képzésben való részvétel feltétele a svéd állampolgárság, a jogi diploma vagy egyenértékű képesítés megléte, és a bírósági titkári (*notarie*) státusz. A bírósági titkári státusz kiváltható meghatározott idejű szolgálati képzésben való részvétellel vagy mentesítési eljárással.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 20/02/2017